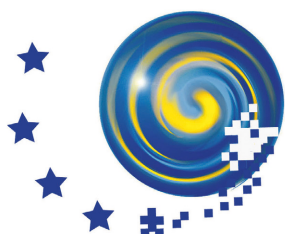

Ετήσια έκθεση **2013**

Συνοπτική παρουσίαση

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ετήσια έκθεση **2013**

Συνοπτική παρουσίαση

**Η Άμεση Ευρώπη είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά να βρείτε
απαντήσεις στα ερωτήματά σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση**

Αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2014

ISBN 978-92-9242-026-0
doi:10.2804/3221

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2014

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έκθεση καλύπτει το 2013, το οποίο είναι το δέκατο έτος δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) ως ανεξάρτητης εποπτικής αρχής, αποστολή της οποίας είναι να μεριμνά ώστε τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ιδίως δε την ιδιωτική τους ζωή, όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα¹. Καλύπτει επίσης το τελευταίο έτος της κοινής θητείας του επόπτη Peter Hustinx και του αναπληρωτή επόπτη Giovanni Buttarelli ως μελών της αρχής.

Το νομικό πλαίσιο, ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001², εντός του οποίου δραστηριοποιείται ο ΕΕΠΔ, προβλέπει ορισμένα καθήκοντα και εξουσίες τα οποία διαχωρίζουν τους τρεις βασικούς ρόλους του ΕΕΠΔ, την εποπτεία, τη διαβούλευση και τη συνεργασία. Οι ρόλοι αυτοί συνεχίζουν να αποτελούν στρατηγικές πλατφόρμες για τις δραστηριότητες του ΕΕΠΔ και αντικατοπτρίζονται στην περιγραφή της αποστολής του:

- να **ελέγχει** και να **διασφαλίζει** ότι τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ συμμορφώνονται με τις νομικές εγγυήσεις όποτε επεξεργάζονται πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα·
- να **συμβουλεύει** τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ σχετικά με κάθε σχετικό ζήτημα, ιδιαίτερα σχετικά με νομοθετικές προτάσεις οι οποίες έχουν αντίκτυπο στην προστασία των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα·
- να **συνεργάζεται** με τις εθνικές εποπτεύουσες αρχές και άλλους εποπτικούς φορείς, με στόχο τη βελτίωση της συνοχής και της συνέπειας στον τομέα της προστασίας των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα·
- να **παρακολουθεί** τις εξελίξεις της τεχνολογίας που ενδέχεται να επηρεάσουν την προστασία των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα·

- να **παρεμβαίνει** στο **Δικαστήριο της ΕΕ** παρέχοντας εμπειρογνομosύνη για την ερμηνεία των διατάξεων του δικαίου προστασίας δεδομένων.

Η **Στρατηγική 2013-2014**, σε συνδυασμό με τον **Εσωτερικό Κανονισμό** και το Ετήσιο Πρόγραμμα Διαχείρισης, αποτελούν πηγές πολύτιμης καθοδήγησης, οι οποίες διατυπώνουν το όραμα και τη μεθοδολογία που απαιτούνται για τη βελτίωση της ικανότητάς μας να εργαζόμαστε αποδοτικά και αποτελεσματικά σε συνθήκες λιτότητας. Η αρχή κατέστη πλέον πλήρως αυτόνομη, με σαφείς στόχους και δείκτες επιδόσεων.

Όσον αφορά την εποπτεία των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ήλθαμε σε επαφή με πρωτοφανή αριθμό υπευθύνων προστασίας δεδομένων σε περισσότερα θεσμικά όργανα και οργανισμούς από ποτέ. Επίσης, ολοκληρώσαμε ορισμένες έρευνες καταδεικνύοντας ότι τα περισσότερα θεσμικά όργανα και οργανισμοί της ΕΕ σημείωσαν ενθαρρυντική πρόοδο ως προς τη συμμόρφωσή τους προς τον κανονισμό περί προστασίας των δεδομένων, παρότι ορισμένα εξ αυτών πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους.

Στον τομέα της διαβούλευσης, της παροχής συμβουλών επί νέων νομοθετικών μέτρων, η επανεξέταση του νομικού πλαισίου της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων συνέχισε να αποτελεί τη βασική μας προτεραιότητα. Η ψηφιακή ατζέντα και οι κίνδυνοι των νέων τεχνολογιών για την ιδιωτική ζωή αποτέλεσαν επίσης σημαντικά ζητήματα του 2013. Εξάλλου, η εφαρμογή του προγράμματος της Στοκχόλμης στον τομέα της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης και η ψηφιακή ατζέντα καθώς και τα ζητήματα που άπτονται της εσωτερικής αγοράς, όπως η μεταρρύθμιση του χρηματοπιστωτικού τομέα, η δημόσια υγεία και οι υποθέσεις των καταναλωτών, επηρέασαν επίσης την προστασία των δεδομένων. Επιπλέον, ενισχύσαμε τη συνεργασία μας με άλλες εποπτικές αρχές, ιδιαίτερα σχετικά με τα συστήματα ΤΠ μεγάλης κλίμακας.

1 Οι όροι «θεσμικά όργανα» και «οργανισμοί» του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 χρησιμοποιούνται στο σύνολο του κειμένου της έκθεσης. Σε αυτούς περιλαμβάνονται επίσης οι οργανισμοί της ΕΕ. Για τον πλήρη κατάλογο, ανατρέξτε στον παρακάτω σύνδεσμο: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_en.htm

2 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1).

ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 2013

Δέκα χρόνια μετά την ίδρυσή του, το ΕΕΠΔ αποτελεί μια αυτόνομη αρχή, ικανή να αντιμετωπίσει τις πολλαπλές προκλήσεις μιας αρχής προστασίας δεδομένων σε εξαιρετικά δυναμικό περιβάλλον. Η βασική λειτουργική μας πρόκληση για το 2013 ήταν ότι η κλίμακα και το πεδίο εφαρμογής των βασικών δραστηριοτήτων μας εξακολούθησαν να διευρύνονται, ενώ παράλληλα εφαρμόζονταν περιορισμοί του προϋπολογισμού λόγω της χρηματοοικονομικής κρίσης.

• Προκαταρκτικοί έλεγχοι

Παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού των κοινοποιήσεων για προκαταρκτικό έλεγχο που λήφθηκαν στο πλαίσιο του έργου μας στον τομέα της εποπτείας και της επιβολής. Η εν λόγω αύξηση αποδίδεται πρωτίστως στην προθεσμία έως τον Ιούλιο του 2013 για κοινοποιήσεις εκ των υστέρων ελέγχων σχετικά με εργασίες επεξεργασίας οι οποίες ήδη εφαρμόζονταν. Η αύξηση του αριθμού των γνωμοδοτήσεων που εκδώσαμε κατά τη διάρκεια του έτους είναι επίσης αποτέλεσμα του μεγάλου αριθμού κοινοποιήσεων που λάβαμε. Εξακολουθήσαμε να παρακολουθούμε τις συστάσεις που πραγματοποιούνταν στις ήδη εκδοθείσες γνωμοδοτήσεις των προκαταρκτικών ελέγχων του ΕΕΠΔ και καταφέραμε να περατώσουμε έναν αξιοσημείωτο αριθμό υποθέσεων.

• Νοοτροπία προστασίας των δεδομένων

Προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ γνωρίζουν τις υποχρεώσεις τους και λογοδοτούν για τη συμμόρφωσή τους προς τις απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων, συνεχίσαμε να παρέχουμε καθοδήγηση και κατάρτιση υπεύθυνους επεξεργασίας, στους υπεύθυνους προστασίας δεδομένων (ΥΠΔ) και στους συντονιστές προστασίας δεδομένων (ΣΠΔ). Το 2013, αυτό πραγματοποιήθηκε πρωτίστως υπό μορφή **κατευθυντήριων γραμμών** περί δημοσίων συμβάσεων, επιχορηγήσεων και εξωτερικών εμπειρογνομητών, βασικής κατάρτισης για νέους ΥΠΔ σχετικά με τη διαδικασία προκαταρκτικών ελέγχων, και ειδικής κατάρτισης για τους ΥΠΔ των πέντε κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ. Οι πρωτοβουλίες μας για την ευαισθητοποίηση εντός των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών της ΕΕ περιελάμβαναν την οργάνωση εργαστηρίων για υπευθύνους επεξεργασίας στο Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΕΙΕΕ) και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας (ΕΟΑ) και γενικά εργαστήρια στον τομέα της ηλεκτρονικής επικοινωνίας, της χρήσης κινητών συσκευών στον χώρο εργασίας και της διαχείρισης δικτυακών τόπων από θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ.

• Έρευνες και πολιτικές

Τα αποτελέσματα της τέταρτης διαδικασίας γενικής καταγραφής της Έρευνας 2013, η οποία δρομολογήθηκε την 17η Ιουνίου 2013 στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων παρακολούθησης της συμμόρφωσης, θα δημοσιευθεί στις αρχές του 2014. Δημοσιεύσαμε επίσης έκθεση η οποία συγκεντρώνει τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με το επίπεδο των συντονιστών προστασίας δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιανουάριο του 2013.

Το 2013 υιοθετήσαμε την πολιτική επιθεωρήσεων, η οποία καθορίζει τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας

επιθεώρησης του ΕΕΠΔ, προσφέρει καθοδήγηση στο σύνολο των ενδιαφερομένων και εξασφαλίζει διαφάνεια στα ενδιαφερόμενα μέρη. Καταρτίστηκε και εγκρίθηκε συνολικό εγχειρίδιο εσωτερικής επιθεώρησης για τους εργαζόμενους στον ΕΕΠΔ που είναι υπεύθυνοι για τις επιθεωρήσεις, με βάση την εμπειρία από προηγούμενες επιθεωρήσεις.

• Αντικείμενο των διαβουλεύσεων

Τα τελευταία χρόνια, παρατηρήθηκε σταθερή αύξηση του αριθμού των γνωμοδοτήσεων του ΕΕΠΔ για νομοθετικές προτάσεις της ΕΕ και σχετικά έγγραφα. Το 2013, παρατηρήθηκε μείωση του αριθμού αυτού. Εκδόθηκαν 20 νομοθετικές γνωμοδοτήσεις και 13 δέσμες επίσημων παρατηρήσεων και παρασχέθηκαν άτυπες συμβουλές στην Επιτροπή ή σε άλλα όργανα σε 33 υποθέσεις. Οι δύο βασικοί λόγοι για την εν λόγω μείωση είναι ότι οι προσαρμογές μας να εστιάσουμε σε στρατηγικές προτεραιότητες ήταν επιτυχείς και ότι μεγάλο μέρος των πόρων διατέθηκαν για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου προστασίας των δεδομένων.

• Επανεξέταση του νομικού πλαισίου προστασίας των δεδομένων

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2013, συνεχίσαμε να συμμετέχουμε ενεργά στο υπό εξέλιξη έργο της μεταρρύθμισης του **πλαισίου προστασίας των δεδομένων της ΕΕ**. Στις 15 Μαρτίου 2013, στείλαμε συμπληρωματικές παρατηρήσεις σχετικά με τη μεταρρύθμιση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο. Επίσης, εξακολουθήσαμε να συμμετέχουμε στις συζητήσεις οι οποίες ακολούθησαν τόσο στο Κοινοβούλιο όσο και στο Συμβούλιο.

• Ψηφιακή ατζέντα και τεχνολογία

Εξετάσαμε αρκετές φορές το ζήτημα της ψηφιακής ατζέντας και του διαδικτύου, όπως για παράδειγμα στη γνωμοδότησή μας σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής περί της ψηφιακής ατζέντας για την Ευρώπη – Ψηφιακή καθοδήγηση της ευρωπαϊκής μεγέθυνσης, στη γνωμοδότησή μας σχετικά με την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στη γνωμοδότηση σχετικά με την πράσινη βίβλο με τίτλο «προετοιμασία για την πλήρη σύγκλιση στον οπτικοακουστικό κόσμο: οικονομική μεγέθυνση, δημιουργία και αξίες».

• Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης

Στον Χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ), δημοσιεύσαμε γνωμοδοτήσεις σχετικά με την Ευρωπαϊκή στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και τα «ευφή σύνορα», καθώς επίσης και σχετικά με τις καταστάσεις με τα ονόματα των επιβατών (PNR) ΕΕ-Καναδά και το ευρωπαϊκό πρότυπο ανταλλαγής πληροφοριών (ΕΙΧΜ).

• Συνεργασία με αρχές προστασίας δεδομένων

Στον τομέα της συνεργασίας, συνεχίσαμε να συμβάλλουμε ενεργά στο έργο της ομάδας εργασίας του άρθρου 29. Ειδικότερα, ο ΕΕΠΔ συμμετείχε ενεργά ως εισηγητής ή συνεισθητής στις γνωμοδοτήσεις για τον περιορισμό του σκοπού

και τη συμβατή χρήση (υποομάδα βασικές διατάξεις), στη γνωμοδότηση για το υπόδειγμα εκτίμησης των επιπτώσεων των έξυπνων δικτύων για την προστασία των δεδομένων (υποομάδα τεχνολογία) και στη γνωμοδότηση για τα ανοιχτά δεδομένα (υποομάδα ηλεκτρονική διακυβέρνηση).

• Συντονισμένη εποπτεία

Το 2013, παρείχαμε υπηρεσίες γραμματειακής υποστήριξης για τη συντονιστική ομάδα για την εποπτεία του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) και συνεχίσαμε να προεδρεύουμε των συντονιστικών ομάδων για την εποπτεία του EURODAC, του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS) και του συστήματος τελωνειακών πληροφοριών (CIS).

Οι αλλαγές στη συντονισμένη εποπτεία συνοδεύτηκαν από προκλήσεις. Ο νέος κανονισμός EURODAC περιείχε σημαντικές τροποποιήσεις, όπως πιθανή πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου σε δεδομένα του Eurodac. Επιπλέον, το SIS II κατέστη λειτουργικό. Προκειμένου να μειωθεί ο οικονομικός, ταξιδιωτικός και διοικητικός φόρτος, οργανώσαμε αλληπάλληλες συνεδριάσεις των συντονιστικών ομάδων εποπτείας και στοχεύσαμε στη διασφάλιση πολιτικών συνεπών και οριζόντιας εποπτείας των συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας, όπου αυτό κατέστη δυνατό.

Το μοντέλο των συντονιστικών ομάδων εποπτείας θα διευρυνθεί το 2014 με μία νέα συντονιστική ομάδα για την εποπτεία του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI). Γνωμοδοτήσαμε τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων και την Επιτροπή να καταγράψουν το καθεστώς και τις εξελίξεις που ορίζονται στον κανονισμό για τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά («κανονισμός IMI») προκειμένου να οργανωθεί η πρώτη συνεδρίαση της ομάδας το 2014.

• Πολιτική ΤΠ

Όσον αφορά την πολιτική ΤΠ, ο ΕΕΠΔ συνέβαλε σε αρκετές γνωμοδοτήσεις σχετικά με προτάσεις της Επιτροπής, οι οποίες είναι στρατηγικής σημασίας για το μέλλον της ψηφιακής κοινωνίας στην Ευρώπη. Η εμπειρογνωμοσύνη μας σχετικά με την ΤΠ είχε επίσης ως αποτέλεσμα ο ΕΕΠΔ να ηγηθεί μιας επίσκεψης στον οργανισμό συστημάτων πληροφοριών μεγάλης κλίμακας της ΕΕ, στο πλαίσιο της μετάβασης στο SIS II. Η εν λόγω εμπειρογνωμοσύνη έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη στις υποθέσεις μας που αφορούν την εποπτεία, συμπεριλαμβανομένων των καταγγελιών, των προκαταρκτικών ελέγχων και των επιθεωρήσεων.

Το προσωπικό μας επωφελήθηκε από τις ανταλλαγές με σχετικό προσωπικό της διοίκησης της ΕΕ κατά την κατάρτιση των κατευθυντήριων γραμμών μας αναφορικά με την προστασία των δεδομένων και τα ζητήματα τεχνολογίας για να αποκτήσει την εν λόγω εμπειρογνωμοσύνη. Οι ανταλλαγές αυτές ήταν η αφορμή για την έναρξη συζητήσεων στα θεσμικά όργανα της ΕΕ σχετικά με τον γενικό τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουν την αξιολόγηση των κινδύνων και τα μέτρα ασφαλείας υπό το πρίσμα των αποκαλύψεων για τις αδυναμίες ευρέως χρησιμοποιούμενων κρυπτογραφικών εργαλείων και εργαλείων ασφαλείας.

• Ενημέρωση & επικοινωνία

Στον τομέα της επικοινωνίας, ενισχύσαμε την προβολή του ΕΕΠΔ σε θεσμικό επίπεδο, καθώς επιτελέσαμε τους ρόλους μας αναφορικά με την εποπτεία, τη διαβούλευση και τη συνεργασία. Χρησιμοποιούμε μια σειρά δεικτών, όπως ο αριθμός των αιτημάτων πληροφόρησης από πολίτες, τα ερωτήματα από ΜΜΕ και τα αιτήματα συνεντεύξεων (σχέσεις με τα ΜΜΕ), ο αριθμός των συνδρομητών στο ενημερωτικό δελτίο μας, ο αριθμός των ατόμων που παρακολουθούν τον λογαριασμό του ΕΕΠΔ στο Twitter, καθώς και οι προσκλήσεις σε ομιλίες συνεδρίων και η επισκεψιμότητα του δικτυακού τόπου. Όλα τα παραπάνω συνηγορούν υπέρ του ότι ο ΕΕΠΔ γίνεται σταδιακά σημείο αναφοράς στην προστασία των δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, υπήρξε συνεχής αύξηση του αριθμού επισκέψεων στον δικτυακό τόπο του ΕΕΠΔ (63% σε σύγκριση με το 2012), αυξήθηκε ο αριθμός των

επιμορφωτικών επισκέψεων (17 ομάδες, σε σύγκριση με δύο το 2012), καθώς και ο αριθμός των αιτημάτων για πληροφορίες και συμβουλές που υποβλήθηκαν από φυσικά πρόσωπα (176 γραπτά ερωτήματα που μεταφράζονται σε αύξηση 51% από το 2012). Τον Δεκέμβριο δημιουργήσαμε μια επαγγελματική σελίδα στο LinkedIn, η οποία αποτελεί άλλη μια μέθοδο προώθησης του ΕΕΠΔ ως οργανισμού, ενδυνάμωσης της διαδικτυακής μας παρουσίας και αύξησης της προβολής μας.

• Εσωτερική οργάνωση

Κατόπιν της αποχώρησης του Επικεφαλής του Τομέα εργασιών, σχεδιασμού και υποστήριξης, αφού το σύστημα διαχείρισης αρχείων μας (σύστημα διαχείρισης περιεχομένου - CMS) κατέστη λειτουργικό τον Οκτώβριο του 2013, αναδι-οργανώσαμε το οργανόγραμμά μας ούτως ώστε η ομάδα διαχείρισης αρχείων να λογοδοτεί πλέον στον Διευθυντή.

Σε συνέχεια των συστάσεων της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου (IAS) και προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα, ο ρόλος του συντονιστή εσωτερικού ελέγχου διαχωρίστηκε από την ομάδα προϋπολογισμού και διοίκησης ανθρωπίνων πόρων (HRBA) και πλέον λογοδοτεί επίσης στον Διευθυντή.

• Διαχείριση πόρων

Το 2013, αυξήσαμε επιτυχώς το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Ωστόσο, το τελικό αποτέλεσμα υστερούσε σε σχέση με τις προσδοκίες μας λόγω της απόφασης του Δικαστηρίου της ΕΕ σχετικά με την αναπροσαρμογή των αποδοχών του προσωπικού της ΕΕ. Η απροσδόκητη αυτή απόφαση υιοθετήθηκε προς το τέλος του έτους, γεγονός που δεν άφησε πολλά περιθώρια ελιγμών για την οργάνωση της αναπροσαρμογής. Επίσης, η άρνηση του Συμβουλίου να λάβει υπόψη τυχόν διαβιβάσεις από τον προϋπολογισμό της μισθοδοσίας προς άλλους άξονες περιόρισε ακόμη περισσότερο τα περιθώρια. Εάν, όπως αποσκοπούσε η Επιτροπή, συναπτόταν συμφωνία μεταξύ του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου πριν από το τέλος του έτους, το τελικό ποσοστό εκτέλεσης (84,7%) θα ήταν υψηλότερο (87,2%).

Βασικά ποσοτικά στοιχεία για τον ΕΕΠΔ κατά το 2013

→ Εγκρίθηκαν 91 γνωμοδοτήσεις προκαταρκτικού ελέγχου και 21 γνωμοδοτήσεις άνευ προκαταρκτικού ελέγχου.

→ Υποβλήθηκαν 78 καταγγελίες εκ των οποίων 30 κρίθηκαν παραδεκτές.

→ Υποβλήθηκαν 37 αιτήματα διαβουλεύσεων για διοικητικά μέτρα.

→ Διενεργήθηκαν 8 επιτόπιες επιθεωρήσεις (συμπεριλαμβανομένων 2 ενημερωτικών επισκέψεων) και 3 επισκέψεις.

→ Δημοσιεύθηκε 1 κατευθυντήρια γραμμή με θέμα την επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα των συμβάσεων.

→ Εκδόθηκαν 20 νομοθετικές γνωμοδοτήσεις.

→ Εκδόθηκαν 13 δέσμες επίσημων παρατηρήσεων.

→ Εκδόθηκαν 33 δέσμες άτυπων παρατηρήσεων.

Στρατηγική 2013-2014

Στη Στρατηγική 2013-2014 του ΕΕΠΔ, ορίσαμε ορισμένους στρατηγικούς στόχους που μπορούν να συμβάλλουν στην αύξηση του αντίκτυπου των κύριων δραστηριοτήτων μας όσον αφορά την προστασία των δεδομένων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Προκειμένου να αξιολογούμε την πρόοδό μας προς τους στόχους αυτούς, εντοπίσαμε τις δραστηριότητες οι οποίες παίζουν βασικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων μας. Οι σχετικοί βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ) θα συμβάλλουν στην παρακολούθηση και προσαρμογή από τον ΕΕΠΔ, εφόσον χρειαστεί, του αντίκτυπου του έργου του και της αποτελεσματικότητας της χρήσης των πόρων του.

Συνολικά, τα αποτελέσματα καταδεικνύουν θετική τάση στην εκτέλεση των δραστηριοτήτων μας. Η εφαρμογή της

στρατηγικής αποδίδει γενικά τα αναμενόμενα αποτελέσματα και σε αυτό το στάδιο δεν απαιτούνται διορθωτικές ενέργειες.

Πίνακας ΒΔΕ

Στον πίνακα ΒΔΕ περιλαμβάνεται μια σύντομη περιγραφή των ΒΔΕ και των μεθόδων υπολογισμού.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι δείκτες μετρώνται σε σχέση με τους αρχικούς στόχους. Για τρεις από τους δείκτες, τα αποτελέσματα του 2013 θα αποτελέσουν σημείο αναφοράς για τα επερχόμενα έτη.

ΒΔΕ	Περιγραφή	Αποτελέσματα 2013	Στόχος 2013
ΒΔΕ 1	Αριθμός επιθεωρήσεων/επισκέψεων που διεξήχθησαν. <i>Μέτρηση</i> : σε σύγκριση με τον στόχο	3 επισκέψεις 8 επιθεωρήσεις	8 κατ' ελάχιστο
ΒΔΕ 2	Αριθμός πρωτοβουλιών ευαισθητοποίησης και κατάρτισης εντός θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ τις οποίες διοργανώσαμε ή συνδιοργανώσαμε (εργαστήρια, συναντήσεις, συνέδρια, προγράμματα κατάρτισης και σεμινάρια). <i>Μέτρηση</i> : σε σύγκριση με τον στόχο	4 προγράμματα κατάρτισης 4 εργαστήρια (3 σε συνεργασία με την ΙΤΡ)	8 εργαστήρια + προγράμματα κατάρτισης
ΒΔΕ 3	Επίπεδο ικανοποίησης των ΥΠΔ/ΣΠΔ σχετικά με την κατάρτιση και την καθοδήγηση. <i>Μέτρηση</i> : Έναρξη έρευνας ικανοποίησης των ΥΠΔ/ΣΠΔ κάθε φορά που διοργανώνεται πρόγραμμα κατάρτισης ή εκδίδεται καθοδήγηση.	Βασική κατάρτιση ΥΠΔ: 70% θετικά σχόλια/παρατηρήσεις Κατάρτιση προσωπικού ΕΟΑ: 92% θετικά σχόλια/ παρατηρήσεις	60% θετικά σχόλια/ παρατηρήσεις
ΒΔΕ 4	Αριθμός επίσημων και άτυπων γνωμοδοτήσεων του ΕΕΠΔ που παρασχέθηκαν στον νομοθέτη. <i>Μέτρηση</i> : σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.	Γνωμοδοτήσεις: 20 Επίσημες παρατηρήσεις: 13 Άτυπες παρατηρήσεις: 33	<i>Το 2013 αποτελεί σημείο αναφοράς</i>
ΒΔΕ 5	Ποσοστό εφαρμογής των υποθέσεων που καταγράφηκαν ως ζητήματα πολιτικής και που προσδιορίστηκαν για ανάληψη δράσης. <i>Μέτρηση</i> : ποσοστό των «κόκκινων» πρωτοβουλιών (για τις οποίες έχει παρέλθει η προθεσμία για παρατηρήσεις) που εφαρμόστηκαν σύμφωνα με τον σχεδιασμό που προβλεπόταν στην καταγραφή του 2013	90% (18/20)	90%
ΒΔΕ 6	Αριθμός υποθέσεων τις οποίες χειρίστηκε η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 για τις οποίες ο ΕΕΠΔ παρείχε ουσιώδη γραπτή συμβολή. <i>Μέτρηση</i> : σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος	13	<i>Το 2013 αποτελεί σημείο αναφοράς</i>
ΒΔΕ 7	Αριθμός υποθέσεων στις οποίες η καθοδήγηση παρέχεται σε σχέση με τις τεχνολογικές εξελίξεις. <i>Μέτρηση</i> : σε σύγκριση με τον στόχο	21	20
ΒΔΕ 8	Αριθμός επισκέψεων στον δικτυακό τόπο του ΕΕΠΔ. <i>Μέτρηση</i> : σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος	293 029 (+63% σε σύγκριση με το 2012)	<i>Το 2013 αποτελεί σημείο αναφοράς</i>
ΒΔΕ 9	Ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού <i>Μέτρηση</i> : ποσό πληρωμών οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος διαιρούμενες με τον προϋπολογισμό του έτους.	84,7%	85%
ΒΔΕ 10	Ποσοστό εκτέλεσης προγραμμάτων κατάρτισης για το προσωπικό του ΕΕΠΔ. <i>Μέτρηση</i> : αριθμός πραγματικών ημερών κατάρτισης διαιρούμενος με τον αριθμό των εκτιμώμενων ημερών κατάρτισης	85%	80%

Οι ΒΔΕ εφαρμόζουν τους στρατηγικούς στόχους ως εξής:

1. **Προαγωγή μιας νοοτροπίας προστασίας των δεδομένων στα θεσμικά όργανα και στους οργανισμούς της ΕΕ, ώστε να γνωρίζουν τις υποχρεώσεις τους και να λογοδοτούν για τη συμμόρφωσή τους προς τις απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων.**

ΒΔΕ 1, 2 και 3. Επιτεύχθηκε το σύνολο των στόχων.

2. **Να διασφαλίζει ότι ο νομοθέτης της ΕΕ (Επιτροπή, Κοινοβούλιο και Συμβούλιο) γνωρίζει τις απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων και η προστασία των δεδομένων ενσωματώνεται στη νέα νομοθεσία.**

ΒΔΕ 4 και 5. Επιτεύχθηκε ο στόχος για τον ΒΔΕ 5. Τα αποτελέσματα του 2013 θα καθορίσουν τον στόχο για τον ΒΔΕ 4.

3. **Βελτίωση της καλής συνεργασίας με τις αρχές προστασίας δεδομένων, και ιδίως με την ομάδα εργασίας του άρθρου 29, με στόχο τη διασφάλιση μεγαλύτερης συνεκτικότητας της προστασίας των δεδομένων στην ΕΕ.**

Τα αποτελέσματα του 2013 θα καθορίσουν τον στόχο για τον ΒΔΕ 6.

Ο ΒΔΕ 7 αφορά τους στρατηγικούς στόχους 1, 2 και 3. Ο στόχος επιτεύχθηκε.

4. **Ανάπτυξη δημιουργικής και αποτελεσματικής στρατηγικής επικοινωνίας.**

Τα αποτελέσματα του 2013 θα καθορίσουν τον στόχο για τον ΒΔΕ 8.

5. **Βελτίωση της χρήσης των ανθρώπινων, οικονομικών, τεχνικών και οργανωσιακών πόρων του ΕΕΠΔ (μέσω επαρκών διαδικασιών, αρμοδιοτήτων και γνώσης).**

ΒΔΕ 9 και 10. Επιτεύχθηκε ο στόχος για τον ΒΔΕ 10.

Δεν επιτεύχθηκε ο στόχος για τον ΒΔΕ 9. Κατά συνέπεια, ενώ αυξήσαμε το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού, το τελικό αποτέλεσμα υστερούσε σε σχέση με τον στόχο, κατόπιν της απόφασης του Δικαστηρίου της ΕΕ σχετικά με την αναπροσαρμογή των αποδοχών του προσωπικού της ΕΕ. Εάν το Δικαστήριο προέβαινε σε έγκριση της προτεινόμενης από την Επιτροπή προσέγγισης, το τελικό ποσοστό εκτέλεσης (84,7%) θα ήταν υψηλότερο (87,2%) και ο στόχος θα είχε επιτευχθεί.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ

Ένας από τους βασικούς ρόλους του ΕΕΠΔ είναι να εποπτεύει με ανεξάρτητο τρόπο τις εργασίες επεξεργασίας που πραγματοποιούν τα όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ. Το νομικό πλαίσιο είναι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων, με τον οποίο θεσπίζονται ορισμένες υποχρεώσεις για όσους επεξεργάζονται δεδομένα, καθώς και ορισμένα δικαιώματα για τα πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας.

Τα εποπτικά καθήκοντα καλύπτουν ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από την παροχή συμβουλών και την υποστήριξη των υπευθύνων προστασίας δεδομένων μέσω της διενέργειας προκαταρκτικών ελέγχων επί επισφαλών εργασιών επεξεργασίας δεδομένων έως τη διενέργεια ερευνών, τη διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και τη διεκπεραίωση καταγγελιών. Η περαιτέρω παροχή συμβουλών προς τη διοίκηση της ΕΕ μπορεί επίσης να παρέχεται υπό τη μορφή συμβουλών για διοικητικά θέματα ή τη δημοσίευση θεματικών κατευθυντήριων γραμμών.

Ο στρατηγικός στόχος του ΕΕΠΔ

Προαγωγή μιας «νοοτροπίας προστασίας των δεδομένων» στα θεσμικά όργανα και στους οργανισμούς της ΕΕ, ώστε να γνωρίζουν τις υποχρεώσεις τους και να λογοδοτούν για τη συμμόρφωσή τους προς τις απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων.

Υπεύθυνοι προστασίας δεδομένων

Κάθε θεσμικό ή άλλο όργανο της ΕΕ πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον έναν υπεύθυνο προστασίας δεδομένων (ΥΠΔ). Το 2013, διορίστηκαν πέντε νέοι ΥΠΔ, τόσο σε υφιστάμενα θεσμικά και άλλα όργανα όσο και σε νέους οργανισμούς ή κοινές επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός των ΥΠΔ να ανέλθει σε 62. Η τακτική αλληλεπίδραση με αυτούς και με το δίκτυό τους αποτελεί βασική προϋπόθεση της αποτελεσματικής εποπτείας. Ο ΕΕΠΔ έχει συνεργαστεί στενά με το λεγόμενο *κουαρτέτο των ΥΠΔ*, το οποίο απαρτίζεται από τέσσερις ΥΠΔ (του Συμβουλίου,

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων), οι οποίοι συντονίζουν το δίκτυο των ΥΠΔ. Ο ΕΕΠΔ έλαβε μέρος στη συνεδρίαση των ΥΠΔ που διεξήχθη τον Μάρτιο στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ) στη Λισαβόνα και διοργάνωσε μία ακόμη συνεδρίαση στις Βρυξέλλες τον Νοέμβριο. Στις συνεδριάσεις αυτές, εκμεταλλευτήκαμε την ευκαιρία για να ενημερώσουμε τους ΥΠΔ σχετικά με το νέο έργο μας και να παρέχουμε μια συνολική εικόνα των πρόσφατων εξελίξεων στην προστασία των δεδομένων στην ΕΕ.

Προκαταρκτικοί έλεγχοι

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001, όλες οι εργασίες επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες ενδέχεται να παρουσιάσουν ιδιαίτερους κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων, υποβάλλονται σε προκαταρκτικό έλεγχο εκ μέρους του ΕΕΠΔ. Ο ΕΕΠΔ κρίνει στη συνέχεια εάν η επεξεργασία συμμορφώνεται ή όχι προς τον κανονισμό.

Το 2013, παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού των κοινοποιήσεων για προκαταρκτικό έλεγχο. Η εν λόγω αύξηση αποδίδεται πρωτίστως στην προθεσμία έως τον Ιούλιο του 2013 για κοινοποιήσεις εκ των υστέρων ελέγχων σχετικά με εργασίες επεξεργασίας οι οποίες ήδη εφαρμόζονταν. Παρά το γεγονός ότι στην περίπτωση των εν λόγω εκ των υστέρων υποθέσεων ο ΕΕΠΔ δεν δεσμεύεται από τη δίμηνη προθεσμία έκδοσης γνωμοδότησης, καταβάλαμε σημαντικές προσπάθειες για να παραδώσουμε τις γνωμοδοτήσεις εντός σύντομου χρονοδιαγράμματος. Η αύξηση του αριθμού των γνωμοδοτήσεων που εκδώσαμε (91 γνωμοδοτήσεις προκαταρκτικού ελέγχου και 21 γνωμοδοτήσεις άνευ προκαταρκτικού ελέγχου) κατά τη διάρκεια του έτους είναι επίσης αποτέλεσμα του μεγάλου αριθμού κοινοποιήσεων που λάβαμε (272). Εξακολουθήσαμε να παρακολουθούμε τις συστάσεις που πραγματοποιούνταν στις ήδη εκδοθείσες γνωμοδοτήσεις των προκαταρκτικών ελέγχων και καταφέραμε να περατώσουμε έναν αξιοσημείωτο αριθμό υποθέσεων.

Παρακολούθηση της συμμόρφωσης

Τον Ιούνιο του 2012, ξεκινήσαμε μια έρευνα σχετικά με τον ρόλο των ΣΠΔ στην Επιτροπή. Τον Ιανουάριο του 2013 δημοσιεύθηκε έκθεση με τα πορίσματά μας.

Από τα πορίσματα προκύπτουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των πόρων που διατέθηκαν από τις ΓΔ για τη λειτουργία. Μεταξύ 5% και 100% του χρόνου ενός ΣΠΔ καταλογίζεται στον ρόλο του ως ΣΠΔ. Ένα από τα πρώτα συμπεράσματα της έκθεσής μας είναι η ανάγκη να προσδιοριστούν

ελάχιστα κριτήρια τα οποία πρέπει να πληρούνται από τις ΓΔ προκειμένου να διατηρείται η χρησιμότητα του ρόλου. Επισημάναμε επίσης τις ορθές πρακτικές σε ορισμένες ΓΔ, όπως η δημιουργία λειτουργικής ηλεκτρονικής θυρίδας η οποία μπορεί να χρησιμοποιείται για παροχή συμβουλών από τον ΣΠΔ. Χρησιμοποιήσαμε την έκθεση για να εκφράσουμε στήριξη στον ρόλο των ΣΠΔ, ο οποίος συμβάλλει στην ορθή διακυβέρνηση.

Την 17η Ιουνίου 2013, ξεκινήσαμε την τέταρτη διαδικασία γενικής καταγραφής, την Έρευνα 2013, για να εξακριβώσουμε την πρόοδο εφαρμογής του κανονισμού στο σύνολο των 62 **θεσμικών οργάνων και οργανισμών**. Εκτός από τα ζητήματα που αναλύθηκαν σε προηγούμενες έρευνες (επίπεδο κοινοποιήσεων στους ΥΠΔ, επίπεδο προκαταρκτικών ελέγχων κ.λ.π.), ζητήσαμε πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση για την προστασία των δεδομένων που παρέχεται στο προσωπικό, τις συμβατικές ρήτρες για τα πρόσωπα που επεξεργάζονται δεδομένα, τη συμμετοχή των ΥΠΔ στον σχεδιασμό νέων εργασιών επεξεργασίας και τις διαβιβάσεις προς λήπτες οι οποίοι δεν υπόκεινται στις εθνικές διατάξεις εφαρμογής της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

Οι γενικές έρευνες μας επιτρέπουν να εντοπίζουμε τους οργανισμούς με ελλείψεις επιδόσεις και να αναλαμβάνουμε συγκεκριμένες δράσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα δημοσιευθούν στις αρχές του 2014.

Καταγγελίες

Ένα από τα βασικά καθήκοντα του ΕΕΠΔ, σύμφωνα με τον κανονισμό περί προστασίας των δεδομένων, είναι να ακροάζεται και να διερευνά καταγγελίες, καθώς και να διενεργεί έρευνες είτε με δική του πρωτοβουλία είτε βάσει καταγγελιών.

Το 2013, ο ΕΕΠΔ έλαβε 78 καταγγελίες (μείωση κατά περίπου 9% σε σύγκριση με το 2012, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα του εντύπου επιγραμμικής υποβολής καταγγελιών, το οποίο είναι διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο του ΕΕΠΔ, όσον αφορά τη μείωση του αριθμού των μη παραδεκτών καταγγελιών). Εξ αυτών, 48 καταγγελίες ήταν μη παραδεκτές και οι περισσότερες αφορούσαν επεξεργασία σε εθνικό επίπεδο και όχι επεξεργασία από θεσμικό όργανο ή οργανισμό της ΕΕ.

Οι υπόλοιπες 30 καταγγελίες απαιτούσαν έρευνα σε βάθος (μείωση κατά περίπου 25% σε σύγκριση με το 2012). Επιπλέον, 20 παραδεκτές καταγγελίες, οι οποίες υποβλήθηκαν σε προηγούμενα έτη (δύο το 2009, μία το 2010, τέσσερις το 2011 και δεκατρείς το 2012), βρίσκονταν ακόμη στο στάδιο της έρευνας, της εξέτασης ή της παρακολούθησης την 31η Δεκεμβρίου 2013.

Παροχή συμβουλών για διοικητικά μέτρα

Στόχος της πολιτικής μας σχετικά με την παροχή συμβουλών στον τομέα της επιθεώρησης και επιβολής, η οποία θεσπίστηκε τον Νοέμβριο του 2012, είναι η παροχή καθοδήγησης σε θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ και σε ΥΠΔ σχετικά με αιτήματα διαβουλεύσεων στον ΕΕΠΔ βάσει των άρθρων 28(1) ή/και 46(δ) του Κανονισμού.

Όπως περιγράφεται στο έγγραφο της πολιτικής, προτείνουμε στους υπεύθυνους επεξεργασίας να υποβάλλουν αιτήματα διαβουλεύσεων στον ΕΕΠΔ σε συγκεκριμένες περιορισμένες περιπτώσεις όπου το ζήτημα: (α) παρουσιάζει κάποιο βαθμό νεωτερισμού ή πολυπλοκότητας και υπάρχει πραγματική αμφιβολία εκ μέρους του ΥΠΔ ή του οργανισμού, ή (β) έχει σαφή επίπτωση στα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων λόγω των κινδύνων που τίθενται από τις δραστηριότητες επεξεργασίας ή λόγω του αντικειμένου του μέτρου.

Κατά κανόνα, ο ΕΕΠΔ λαμβάνει υπόψη του μόνο διαβουλεύσεις για τις οποίες έχει προηγουμένως υποβληθεί σχετικό αίτημα στον ΥΠΔ του οικείου οργάνου (άρθρο 24.3 του Εσωτερικού Κανονισμού του ΕΕΠΔ). Το 2013 υποβλήθηκαν 37 αιτήματα διαβουλεύσεων για διοικητικά μέτρα. Οι διαβουλεύσεις αυτές αφορούσαν διάφορα ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων διαβιβάσεων δεδομένων του προσωπικού προς Μόνιμες Αντιπροσωπείες της ΕΕ, περιορισμών του σκοπού και δημόσιας πρόσβασης σε έγγραφα που περιείχαν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

Οριζόντιες κατευθυντήριες γραμμές

Το 2013, ο ΕΕΠΔ έλαβε πολυάριθμες κοινοποιήσεις για προκαταρκτικό έλεγχο από θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ σχετιζόμενες με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΕΕΠΔ σχετικά με την επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα της άδειας και του ευέλικτου ωραρίου εργασίας. Οι εν λόγω κοινοποιήσεις μας επέτρεψαν να αναλύσουμε ακριβέστερα την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών. Αντί να θεσπίσει μία γενική γνωμοδότηση η οποία να καλύπτει το σύνολο των κοινοποιήσεων που λήφθηκαν, ο ΕΕΠΔ θέσπισε επιμέρους γνωμοδοτήσεις που καλύπτουν γενικά τις εργασίες επεξεργασίας άδειας και ευέλικτου ωραρίου εργασίας ανά επιμέρους αρχή και εστίασε την ανάλυσή του στις πτυχές των εργασιών επεξεργασίας οι οποίες παρεξέκλιναν από τις κατευθυντήριες γραμμές.

Τον Ιούνιο του 2013, δημοσιεύσαμε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων, των επιχορηγήσεων, και της επιλογής και αξιοποίησης εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Επιπλέον, ως συνέχεια των κατευθυντήριων γραμμών του 2011 για την αξιολόγηση του προσωπικού, διεξαγάγαμε έρευνα σχετικά με τη διατήρηση των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα σε πλαίσιο αξιολόγησης τον Ιούνιο του 2013. Εστάλη ερωτηματολόγιο στους συμμετέχοντες στο εργαστήριο διατήρησης δεδομένων που διοργάνωσε το 2012 ο ΕΕΠΔ προκειμένου να συλλεχθούν πληροφορίες από εμπειρογνώμονες ανθρωπίνων πόρων και υπεύθυνους διαχείρισης εγγράφων αναφορικά με τους λόγους ύπαρξης των υφιστάμενων χρονικών ορίων όπως και της αποθήκευσης σε ηλεκτρονικά αρχεία.

Διοργανώσαμε επίσης πρόγραμμα βασικής κατάρτισης για νέους ΥΠΔ σχετικά με τη διαδικασία προκαταρκτικών ελέγχων, ειδικής κατάρτισης για τους ΥΠΔ των πέντε κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ, εργαστήρια για τους υπεύθυνους επεξεργασίας στο ΕΙΕΕ και στον ΕΟΑ και γενικά εργαστήρια στον τομέα της ηλεκτρονικής επικοινωνίας, της χρήσης κινητών συσκευών στον χώρο εργασίας και της διαχείρισης δικτυακών τόπων από θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

Ο ΕΕΠΔ παρέχει συμβουλές στα θεσμικά όργανα και στους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα προστασίας των δεδομένων σε διάφορους τομείς πολιτικής. Ο συμβουλευτικός αυτός ρόλος αφορά τις προτάσεις νέων νομοθετημάτων, καθώς και άλλες πρωτοβουλίες που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ. Συνήθως έχει τη μορφή επίσημης γνωμοδότησης, αλλά ο ΕΕΠΔ μπορεί επίσης να παρέχει καθοδήγηση υπό μορφή παρατηρήσεων ή εγγράφων πολιτικής.

και δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ) ή τις διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων, αναδεικνύονται νέοι τομείς, όπως η ψηφιακή ατζέντα και το διαδίκτυο, καθώς και τα οικονομικά ζητήματα και οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες υγείας.

Το 2013, παρατηρήθηκε ελαφριά μείωση του αριθμού των γνωμοδοτήσεων που εκδώσαμε σε σύγκριση με τη σταθερή αύξηση των προηγούμενων ετών. Σε μεγάλο βαθμό, αυτό είναι συνέπεια της επιτυχούς εστίασης στις στρατηγικές προτεραιότητες, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης του πλαισίου προστασίας των δεδομένων. Ο ΕΕΠΔ εξέδωσε 20 γνωμοδοτήσεις, 13 επίσημες παρατηρήσεις και 33 άτυπες παρατηρήσεις, που αφορούσαν διάφορα θέματα. Με τις γνωμοδοτήσεις αυτές και τα λοιπά μέσα παρέμβασης, ο ΕΕΠΔ εφάρμοσε τις προτεραιότητές του για το 2013, όπως καθορίζονται στην καταγραφή την οποία κατάρτισε.

Ο στρατηγικός στόχος του ΕΕΠΔ

Να διασφαλίζει ότι ο νομοθέτης της ΕΕ (Επιτροπή, Κοινοβούλιο και Συμβούλιο) γνωρίζει τις απαιτήσεις προστασίας των δεδομένων και ενσωματώνει την προστασία των δεδομένων στη νέα νομοθεσία.

Οι σημαντικότερες τάσεις

Το 2013 αποτέλεσε με τη σειρά του ένα έτος σημαντικών εξελίξεων στον τομέα της προστασίας των δεδομένων, δύο εκ των οποίων επηρέασαν σημαντικά το έργο μας.

Οι συζητήσεις που ακολούθησαν τις αποκαλύψεις του Edward Snowden κατέδειξαν τις μεθόδους μαζικής παρακολούθησης στην ΕΕ και στις ΗΠΑ. Οι αποκαλύψεις συνέβαλαν σε μεγάλο βαθμό στην ευαισθητοποίηση του ευρέως κοινού σχετικά με την ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων και αποτέλεσαν ευκαιρία για τον ΕΕΠΔ να παράσχει καθοδήγηση στον νομοθέτη της ΕΕ και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Το άλλο κυρίαρχο θέμα του έτους ήταν η μεταρρύθμιση των υφιστάμενων κανόνων για την προστασία των δεδομένων στην ΕΕ. Το σχέδιο αυτό αποτέλεσε ζήτημα υψηλής προτεραιότητας στο πρόγραμμα δραστηριοτήτων του ΕΕΠΔ του 2013 και θα συνεχίσει να αποτελεί ζήτημα υψηλής προτεραιότητας κατά την πρόοδο της νομοθετικής διαδικασίας.

Παρά τα ζητήματα αυτά και ακολουθώντας την τάση των προηγούμενων ετών, οι τομείς που καλύπτουν οι γνωμοδοτήσεις του ΕΕΠΔ συνέχισαν να διευρύνονται το 2013. Εκτός από τις παραδοσιακές προτεραιότητες, όπως την περαιτέρω ανάπτυξη του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας

Γνωμοδοτήσεις του ΕΕΠΔ και βασικά θέματα

Σε συνέχεια των πολλαπλών δραστηριοτήτων μας αναφορικά με τη μεταρρύθμιση της προστασίας των δεδομένων στην ΕΕ το 2012 και της γνωμοδότησής μας τον Μάρτιο του 2012, στείλαμε συμπληρωματικές παρατηρήσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Επιτροπή και το Συμβούλιο στις 15 Μαρτίου 2013. Οι παρατηρήσεις μας σχετίζονταν με συγκεκριμένους τομείς οι οποίοι έρχονταν διευκρινίσεων και ανταποκρίθηκαν επίσης στις τροποποιήσεις που προτάθηκαν από τις σχετικές επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος, όπως η ψήφος από την επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (Επιτροπή LIBE) υπέρ της έκθεσής της στις 21 Οκτωβρίου 2013, ωστόσο η πολιτική διαδικασία εντός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, καθώς το επόμενο βήμα στην πρώτη ανάλυση του Κοινοβουλίου είναι η ψήφιση από την ολομέλεια.

Όσον αφορά το Συμβούλιο, έχει επέλθει λιγότερη πρόοδος. Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με σημαντικά τμήματα του νομοθετικού πλαισίου, όπως τον μηχανισμό μονοαπευθυντικής θυρίδας (one-stop-shop) και την προσέγγιση μιας δέσμης που περιέχει έναν κανονισμό και μία οδηγία, μεταξύ άλλων πολιτικά ευαίσθητων και νομικά περίπλοκων ζητημάτων συνεχίζονται.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2013, εξακολουθήσαμε να παρέχουμε συμβουλές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και συμβάλαμε στις συζητήσεις. Συμβάλαμε επίσης στην έναρξη της διαδικασίας αναθεώρησης του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, ο οποίος διέπει την επεξεργασία δεδομένων που πραγματοποιείται από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, αποστέλλοντας επιστολή στην Επιτροπή με περιγραφή των αρχικών μας θέσεων.

Σε ορισμένες γνωμοδοτήσεις μας θίγονταν τα ζητήματα της **ψηφιακής ατζέντας** και του **διαδικτύου**. Το κύριο μήνυμά μας ήταν ότι προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, οι χρήστες πρέπει να είναι πεπεισμένοι ότι υπάρχει σεβασμός των δικαιωμάτων τους στην ιδιωτική ζωή, στην εμπιστευτικότητα των επικοινωνιών τους και στην προστασία των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα. Στη γνωμοδότησή μας σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής περί της *Ψηφιακής ατζέντας για την Ευρώπη – Ψηφιακή καθοδήγηση της ευρωπαϊκής μεγέθυνσης*, τονίσαμε επίσης την αρχή της προστασίας της ιδιωτικής ζωής εκ κατασκευής, την ανάγκη κατάλληλης νομικής βάσης για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ βάσεων δεδομένων και αναφερθήκαμε στην εκτενή καθοδήγηση προστασίας των δεδομένων σχετικά με το υπολογιστικό νέφος που παρασχέθηκε από αρχές προστασίας δεδομένων και τον ΕΕΠΔ προκειμένου να συμβάλλει στην ανάδειξη της εμπιστοσύνης των ατόμων και των καταναλωτών σε αυτές τις νέες τεχνολογίες, η οποία με τη σειρά της θα διασφαλίσει την επιτυχή ανάπτυξή τους.

Στη γνωμοδότησή μας σχετικά με την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τονίσαμε ότι τα προτεινόμενα μέτρα θα περιόριζαν αδικαιολόγητα την ελευθερία στο διαδίκτυο. Εκφράσαμε την ικανοποίησή μας για την συμπερίληψη της αρχής της δικτυακής ουδετερότητας – της αμερόληπτης διαβίβασης πληροφοριών στο διαδίκτυο – στο κείμενο, αλλά τονίσαμε επίσης ότι στερείται αντικειμένου λόγω του σχεδόν απεριόριστου δικαιώματος των παρόχων να διαχειρίζονται τη διαδικτυακή κίνηση. Επισημάναμε επίσης τον κίνδυνο χρήσης ιδιαίτερα επεμβατικών στην ιδιωτική ζωή μέτρων υπό το ευρύ πρίσμα της πρόληψης της εγκληματικότητας ή φιλτραρίσματος του περιεχομένου ως παράνομου βάσει εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, καθώς είναι ασύμβατο με την αρχή του ανοικτού διαδικτύου.

Στη γνωμοδότησή μας σχετικά με την πράσινη βίβλο «Προετοιμασία για την πλήρη σύγκλιση στον οπτικοακουστικό κόσμο: οικονομική μεγέθυνση, δημιουργία και αξίες», επισημάναμε ότι οι νέοι τρόποι διανομής και καταγωγής των οπτικοακουστικών έργων δημιουργούν νέες μορφές συλλογής και επεξεργασίας των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα των χρηστών, χωρίς να το αντιλαμβάνονται οι χρήστες και χωρίς να έχουν τον έλεγχο των πληροφοριών τους. Τονίσαμε ότι πρέπει να διασφαλίζεται στους χρήστες πλήρης διαφάνεια όσον αφορά τη συγκατάθεση, τη συλλογή και τους τύπους των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Όσον αφορά τον **ΧΕΑΔ**, δημοσιεύσαμε γνωμοδοτήσεις σχετικά με την *Ευρωπόλ*, στις οποίες τονίσαμε ότι ένα ισχυρό πλαίσιο προστασίας των δεδομένων όχι μόνο είναι σημαντικό για τα υποκείμενα των δεδομένων, αλλά συμβάλλει επίσης στην επιτυχία της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, και σχετικά με τη *στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο*, στις οποίες αναφέραμε ότι δεν είναι σαφής ο τρόπος με τον οποίο θα εφαρμοστούν στην πράξη οι αρχές προστασίας των δεδομένων. Εάν δηλαδή η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο πρόκειται να συμβάλλει στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο επιγραμμικό περιβάλλον, αυτό δεν αποτελεί δικαιολογία για την απεριόριστη παρακολούθηση και ανάλυση των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων.

Στη γνωμοδότησή μας σχετικά με τις προτάσεις της Επιτροπής για τη δημιουργία συστήματος *ευφύων συνόρων* για τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, εκτιμήσαμε ότι ένας από τους αναφερόμενους στόχους των προτάσεων ήταν η αντικατάσταση του υφιστάμενου «χρονοβόρου και αναξιόπιστου» συστήματος, αλλά οι ίδιες οι αξιολογήσεις της Επιτροπής δεν υποδεικνύουν ότι η εναλλακτική λύση θα είναι επαρκώς αποτελεσματική ώστε να δικαιολογήσει τα έξοδα και τις επεμβάσεις στην ιδιωτική ζωή. Στη γνωμοδότησή μας σχετικά με τις *PNR ΕΕ-Καναδά*, ο ΕΕΠΔ αμφισβήτησε για ακόμη μια φορά την αναγκαιότητα και την

αναλογικότητα των συστημάτων φακέλων PNR και των μαζικών διαβιβάσεων δεδομένων PNR σε τρίτες χώρες.

Στη γνωμοδότησή μας σχετικά με το *ευρωπαϊκό πρότυπο ανταλλαγής πληροφοριών (EIXM)*, τονίσαμε την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης διαδικασίας αξιολόγησης των μέσων και των πρωτοβουλιών στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων, το αποτέλεσμα της οποίας πρέπει αποτελέσει τη βάση για μια συνολική, ολοκληρωμένη και άρτια διαρθρωμένη πολιτική της ΕΕ στον τομέα ανταλλαγής και διαχείρισης των πληροφοριών.

Σε σχέση με την **εσωτερική αγορά**, υπάρχουν διαρκώς περισσότερες προτάσεις για την εναρμόνιση και την κεντρική εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα. Καθώς πολλές επηρεάζουν το δικαίωμα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, παρακολουθήσαμε και εξετάσαμε ενδελεχώς τις εν λόγω προτάσεις το 2013. Δημοσιεύσαμε γνωμοδοτήσεις σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τις πληρωμές στην εσωτερική αγορά, το ευρωπαϊκό εταιρικό δίκαιο και εταιρική διακυβέρνηση και την ηλεκτρονική τιμολόγηση στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων.

Με το ίδιο σκεπτικό, παρατηρείται αυξανόμενη τάση ενσωμάτωσης ψηφιακών τεχνολογιών κατά την παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, οι οποίες θέτουν κινδύνους αναφορικά με την προστασία των δεδομένων και την ιδιωτική ζωή. Στον τομέα των ηλεκτρονικών υπηρεσιών υγείας, οι σημαντικότερες γνωμοδοτήσεις ήταν αυτές που αφορούσαν τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τις πρόδρομες ουσίες των ναρκωτικών και το σχέδιο δράσης για τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες υγείας.

Δικαστικές υποθέσεις

Το 2013, ο ΕΕΠΔ παρενέβη σε ορισμένες υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου της ΕΕ και του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης.

Ο ΕΕΠΔ υπέβαλε προφορικές παρατηρήσεις σε συνεδρίαση του τμήματος μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου της ΕΕ σε διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Η εν λόγω συνεδρίαση αφορούσε τις συνεκδικαζόμενες αποφάσεις Digital Rights Ireland (υπόθεση C-594/12) και Seitlinger κ.λπ. (υπόθεση C-594/12). Και οι δύο υποθέσεις σχετίζονται με το κύρος της οδηγίας 2006/24/ΕΚ για τη διατήρηση δεδομένων.

Πρόκειται για την πρώτη φορά που το Δικαστήριο κάλεσε τον ΕΕΠΔ να παραστεί σε συνεδρίαση κατά τη διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Για τον ΕΕΠΔ, τούτο αποτέλεσε σημαντικό βήμα το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε απόφαση ορόσημο σχετικά με ένα ζήτημα το οποίο ο ΕΕΠΔ παρακολουθούσε στενά επί σειρά ετών.

Ο ΕΕΠΔ προέβη σε προφορική τοποθέτηση κατά την εκδίκαση της υπόθεσης *Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Ουγγαρίας* (υπόθεση C-288/12). Η εν λόγω υπόθεση αποτελεί την τρίτη υπόθεση παράβασης σχετικά με την ανεξαρτησία αρχών προστασίας των δεδομένων, ενώ οι άλλες δύο είναι Επιτροπή κατά Αυστρίας (υπόθεση C-614/10) και Επιτροπή κατά Γερμανίας (υπόθεση C-518/07), για τις οποίες εκδόθηκαν αποφάσεις το 2012 και το 2010 αντιστοίχως.

Άλλες υποθέσεις στις οποίες παρενέβη ο ΕΕΠΔ παραμένουν εκκρεμείς, όπως Παχίτης κατά Επιτροπής και ΕΥΕΠ (υπόθεση T-374/07), Παχίτης κατά Επιτροπής (υπόθεση F-35/08), ΖΖ κατά ΕΤΕπ (υπόθεση F-103/11), καθώς και Dennekamp κατά Κοινοβουλίου (υπόθεση T-115/13).

Τον Οκτώβριο του 2013, ο ΕΕΠΔ ζήτησε να του επιτραπεί να παρέμβει σε δύο επιπλέον υποθέσεις: Elmaghraby και El Gazaerly κατά Συμβουλίου (υπόθεση T-319/13) και CN κατά Κοινοβουλίου (υπόθεση T-343/13).

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Ο ΕΕΠΔ συνεργάζεται με άλλες αρχές προστασίας δεδομένων με στόχο να προαχθεί η συνεπής προστασία των δεδομένων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ο ρόλος του αυτός καλύπτει και τη συνεργασία με εποπτικούς φορείς που έχουν συσταθεί στο πλαίσιο του πρώην «τρίτου πυλώνα» της ΕΕ και στο πλαίσιο των συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας.

Ο στρατηγικός στόχος του ΕΕΠΔ

Βελτίωση της καλής συνεργασίας με τις αρχές προστασίας δεδομένων, και ιδίως με την ομάδα εργασίας του άρθρου 29, με στόχο τη διασφάλιση μεγαλύτερης συνεκτικότητας της προστασίας των δεδομένων στην ΕΕ.

Η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 απαρτίζεται από εκπροσώπους των εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων, τον ΕΕΠΔ και την Επιτροπή (η τελευταία παρέχει επίσης υπηρεσίες γραμματειακής υποστήριξης στην ομάδα εργασίας). Διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της συνεκτικής εφαρμογής της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

Το 2013, συνεχίσαμε να συμβάλλουμε ενεργά στο έργο της ομάδας εργασίας του άρθρου 29. Ειδικότερα, ο ΕΕΠΔ συμμετείχε ενεργά ως εισηγητής ή συνεισηγητής στις γνωμοδοτήσεις για τον περιορισμό του σκοπού και τη συμβατή χρήση (υποομάδα βασικές διατάξεις), στη γνωμοδότηση για το υπόδειγμα εκτίμησης των επιπτώσεων των έξυπνων δικτύων για την προστασία των δεδομένων (υποομάδα τεχνολογία) και στη γνωμοδότηση για τα ανοιχτά δεδομένα (υποομάδα ηλεκτρονική διακυβέρνηση).

Η άμεση συνεργασία με εθνικές αρχές είναι εξίσου σημαντική για τις διεθνείς βάσεις δεδομένων μεγάλης κλίμακας, όπως το EURODAC, το σύστημα πληροφοριών για θεωρήσεις (VIS), το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) και το σύστημα τελωνειακών πληροφοριών (CIS), τα οποία απαιτούν συντονισμένη προσέγγιση της εποπτείας. Το 2013, παρείχαμε υπηρεσίες γραμματειακής υποστήριξης για τη συντονιστική ομάδα για την εποπτεία του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) και συνεχίσαμε να προεδρεύουμε των συντονιστικών ομάδων για την εποπτεία του EURODAC, του συστήματος πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS) και του συστήματος τελωνειακών πληροφοριών (CIS). Το 2013 διοργανώσαμε δύο συνεδριάσεις στις Βρυξέλλες για καθεμία από τις συντονιστικές ομάδες εποπτείας.

Οι αλλαγές στη συντονισμένη εποπτεία συνοδεύτηκαν από προκλήσεις. Ο νέος κανονισμός EURODAC περιείχε σημαντικές τροποποιήσεις, όπως πιθανή πρόσβαση των αρχών επιβολής του νόμου σε δεδομένα του Eurodac. Επιπλέον, το SIS II κατέστη λειτουργικό. Προκειμένου να μειωθεί ο οικονομικός, ταξιδιωτικός και διοικητικός φόρτος,

οργανώσαμε αλληπάλληλες συνεδριάσεις των συντονιστικών ομάδων εποπτείας και στοχεύσαμε στη διασφάλιση πολιτικών συνεπούς και οριζόντιας εποπτείας των συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας, όπου αυτό κατέστη δυνατό.

Το μοντέλο των συντονιστικών ομάδων εποπτείας θα διευρυνθεί το 2014 με μία νέα συντονιστική ομάδα για την εποπτεία του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI). Το 2013 γνωμοδοτήσαμε τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων και την Επιτροπή να καταγράψουν το καθεστώς και τις εξελίξεις που ορίζονται στον κανονισμό για τη διοικητική συνεργασία μέσω του συστήματος πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά («κανονισμός IMI») προκειμένου να οργανωθεί η πρώτη συνεδρίαση της ομάδας το 2014.

Το μοντέλο συντονισμένης εποπτείας κατέστη πρότυπο για τον νομοθέτη της ΕΕ και η Επιτροπή το πρότεινε σε μια σειρά προτάσεων, όπως για παράδειγμα στις προτάσεις σχετικά με την Ευρωπόλ, τα ευφυή σύνορα, την Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust) και την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

Η συνεργασία σε διεθνή φόρουμ συνέχισε να αποτελεί αντικείμενο προσοχής, ιδίως δε η ευρωπαϊκή και η διεθνής διάσκεψη των Επιτρόπων προστασίας των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής. Το 2013, η ευρωπαϊκή διάσκεψη έλαβε χώρα στη Λισαβόνα και επικεντρώθηκε στις πρόσφατες εξελίξεις όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό των πλαισίων προστασίας των δεδομένων της ΕΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΟΣΑ. Ειδικότερα, συζητήθηκαν οι έννοιες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων στο διαδίκτυο και η ασφάλεια των πληροφοριών.

Η διεθνής διάσκεψη έλαβε χώρα στη Βαρσοβία και επικεντρώθηκε στις μεταρρυθμίσεις σχετικά με την προστασία των δεδομένων παγκοσμίως, στην αλληλεπίδραση με την τεχνολογία και στον ρόλο και την προοπτική των διαφόρων παραγόντων, μεταξύ άλλων των υποκειμένων των δεδομένων, των υπεύθυνων επεξεργασίας δεδομένων και των εποπτικών αρχών.

Στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο ΕΕΠΔ παρέστη σε τρεις συνεδριάσεις της συμβουλευτικής επιτροπής της σύμβασης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα (σύμβαση 108) του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ήταν ιδιαίτερα σημαντικό για τον ΕΕΠΔ να παρευρίσκεται στις εν λόγω συνεδριάσεις προκειμένου να είναι σε θέση να παρακολουθεί και να επηρεάζει τον υπό εξέλιξη εκσυγχρονισμό της σύμβασης.

Ο ΕΕΠΔ έλαβε επίσης μέρος στην ομάδα εμπειρογνομητών, αποστολή της οποίας είναι η επικαιροποίηση των κατευθυντήριων γραμμών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) για την ιδιωτική ζωή.

Παρείχαμε επίσης σημαντικές συνεισφορές σχετικά με ζητήματα προστασίας των δεδομένων σε πολλά άλλα σημαντικά φόρουμ, όπως για παράδειγμα η Οικονομική Συνεργασία Ασίας-Ειρηνικού (APEC), η Γαλλόφωνη Ένωση Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (AFAPDP) και η διεθνής ομάδα εργασίας για την προστασία των δεδομένων στις τηλεπικοινωνίες (η «ομάδα του Βερολίνου»).

ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟ 2014

Για το 2014 επελέγησαν οι ακόλουθοι βασικοί στόχοι, οι οποίοι εντάσσονται στη συνολική στρατηγική για την περίοδο 2013-2014. Τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν εντός του 2015.

Εποπτεία και επιβολή

- **Καθοδήγηση και κατάρτιση**

Οι ΥΠΔ και οι ΣΠΔ αποτελούν βασικά στοιχεία για την ανάληψη πραγματικής ευθύνης. Θα εξακολουθούμε να αναπτύσσουμε κατάρτιση και καθοδήγηση για τους ΥΠΔ και τους ΣΠΔ και θα συνεχίσουμε να προωθούμε τη στενή επικοινωνία με τους ΥΠΔ και το δίκτυο των ΥΠΔ.

Για τον σκοπό αυτό, πρόθεση του ΕΕΠΔ είναι να διοργανώσει δραστηριότητες κατάρτισης για τους νέους ΥΠΔ, να διοργανώσει εργαστήριο σχετικά με τα δικαιώματα των υποκειμένων δεδομένων και να θεσπίσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με θέματα όπως δηλώσεις συμφερόντων, διαβιβάσεις και ηλεκτρονική επικοινωνία. Σχεδιάζουμε επίσης να επικαιροποιήσουμε τις τρέχουσες κατευθυντήριες γραμμές ενόψει των νέων εξελίξεων. Στο πλαίσιο του σχεδίου υποστήριξης των ΥΠΔ, θα συνεχίσουμε το έργο μας αναφορικά με το πρόγραμμα πιστοποίησης του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Δημόσιας Διοίκησης (EIPA) για τους ΥΠΔ.

- **Επισκέψεις**

Στη διοίκηση της ΕΕ, η δέσμευση της διαχείρισης και η ευαισθητοποίηση των προσώπων που επεξεργάζονται δεδομένα είναι ουσιώδεις συνθήκες για την επιτυχία της διασφάλισης της συμμόρφωσης προς την προστασία των δεδομένων. Θα συνεχίσουμε να επενδύουμε πόρους για την ευαισθητοποίηση σε όλα τα επίπεδα και την ανάληψη δέσμευσης της διαχείρισης, σε πρωταρχικό επίπεδο μέσω επισκέψεων.

- **Στενότερος διάλογος με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ**

Μόνιμη πρόκληση στο σχετιζόμενο με την εποπτεία έργο μας, είναι η διασφάλιση ότι οι κανόνες προστασίας των δεδομένων τηρούνται επαρκώς στο πλαίσιο της διοίκησης της ΕΕ. Θα συνεχίσουμε να συμμετέχουμε στον διάλογο με τους υπεύθυνους επεξεργασίας δεδομένων, αλλά και να βελτιώνουμε τη διατύπωση των γνωμοδοτήσεων μας προκειμένου να προωθούμε τη ρεαλιστική και πρακτική εφαρμογή του Κανονισμού. Επίσης, θα καταβάλουμε προσπάθειες για τη βελτίωση του μορφότυπου των γνωμοδοτήσεων μας ούτως ώστε το περιεχόμενο να καταστεί όσο το δυνατόν προσβάσιμο.

- **Επιθεωρήσεις**

Οι επιθεωρήσεις θα εξακολουθήσουν να αποτελούν σημαντικό στοιχείο της πολιτικής συμμόρφωσης και επιβολής του ΕΕΠΔ, βάσει των κριτηρίων που ορίστηκαν δυνάμει της πολιτικής επιθεωρήσεων του ΕΕΠΔ η οποία θεσπίστηκε το 2013.

- **Παρακολούθηση των γνωμοδοτήσεων και των αποφάσεων του ΕΕΠΔ**

Τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται μεγάλη αύξηση του αριθμού των γνωμοδοτήσεων προκαταρκτικού ελέγχου λόγω της προθεσμίας έως τον Ιούλιο του 2013 για τους λεγόμενους εκ των υστέρων ελέγχους. Πρόκληση για το 2014 αποτελεί η διασφάλιση ότι οι συστάσεις που περιλαμβάνονται στις εν λόγω γνωμοδοτήσεις παρακολουθούνται αποτελεσματικά. Αυτό ισχύει για προκαταρκτικούς ελέγχους, καθώς επίσης και για καταγγελίες, διαβουλεύσεις σχετικά με διοικητικές αποφάσεις, επιθεωρήσεις και επισκέψεις.

Πολιτική και παροχή συμβουλών

- **Νέο νομικό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων**

Θα συνεχίσουμε να διατηρούμε επαφή με όλους τους οικείους παράγοντες στην υπό εξέλιξη νομοθετική διαδικασία για το νέο νομικό πλαίσιο, καθώς και με τα ενδιαφερόμενα μέρη σε όλα τα επίπεδα προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος για ταχεία έγκριση της νομοθετικής δέσμης.

- **Αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην παγκόσμια ροή δεδομένων μετά τις αποκαλύψεις για το πρόγραμμα PRISM**

Θα παρακολουθούμε στενά τις εξελίξεις ενόσω εξακολουθεί να ζητιλιγεται η υπόθεση PRISM και να παρέχουμε χρήσιμα στοιχεία στις πρωτοβουλίες που παίρνουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, και συγκεκριμένα η Επιτροπή, στο πλαίσιο της αποκατάστασης της εμπιστοσύνης στην παγκόσμια ροή δεδομένων.

- **Πρωτοβουλίες για την τόνωση της οικονομικής μεγέθυνσης και Ψηφιακή ατζέντα**

Το μεγαλύτερο μέρος του προγραμματισμένου έργου της Επιτροπής για το 2014 στον τομέα της κοινωνίας της πληροφορίας και των νέων τεχνολογιών μεταφέρεται από το 2013. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον στόχο για τόνωση της οικονομικής μεγέθυνσης στην ΕΕ. Ορισμένες από τις προγραμματισμένες πρωτοβουλίες πιθανόν να έχουν σημαντική σχέση με την προστασία των δεδομένων.

- **Περαιτέρω ανάπτυξη του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης**

Το 2014, θα ολοκληρωθεί το πρόγραμμα για τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης που θεσπίστηκε στη Στοκχόλμη το 2010. Θα θεσπιστεί μια νέα δέσμη στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών και ένας πολυετής χάρτης πορείας, ενώ θα μεταφερθούν ορισμένες πολιτικές οι οποίες δρομολογήθηκαν αρχικά για το 2013.

- **Μεταρρυθμίσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα**

Μετά την έναρξη της κρίσης, η Επιτροπή ανέλαβε τη ριζική αναδιάρθρωση της χρηματοπιστωτικής κανονιστικής ρύθμισης και εποπτείας. Το 2013, παρακολούθησαμε με ιδιαίτερη προσοχή τις εξελίξεις στη χρηματοπιστωτική νομοθεσία. Εκτός από την προβλεπόμενη «νέα προσέγγιση για την επιχειρηματική αποτυχία και την αφερεγγυότητα», για την οποία ενδέχεται να εκδώσουμε παρατηρήσεις ή γνωμοδότηση, η πλειονότητα των προγραμματισμένων για το 2014 μέτρων είναι μέτρα που μεταφέρονται από το 2013.

- **Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και τραπεζικό απόρρητο**

Ακολουθώντας την τάση του 2013, πρωτοβουλίες οι οποίες αναπτύχθηκαν σε επίπεδο ΕΕ για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και το τραπεζικό απόρρητο αναμένεται να σχετιστούν με την προστασία των δεδομένων. Πέραν του νομικού πλαισίου της ΕΕ για τον ΦΠΑ, οι δημοσιονομικές πολιτικές παραμένουν εκτός των αρμοδιοτήτων της ΕΕ. Εντούτοις, η ΕΕ υποστηρίζει, συντονίζει ή συμπληρώνει όλο και περισσότερο τις δράσεις των κρατών μελών αναφορικά με τη διοικητική συνεργασία στον δημοσιονομικό τομέα, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας που αντλεί από το άρθρο 6 της ΣΛΕΕ.

- **Άλλες πρωτοβουλίες**

Στο πλαίσιο της στρατηγικής μας για την προώθηση της νοοτροπίας προστασίας των δεδομένων στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ και για την ενσωμάτωση του σεβασμού των κανόνων για την προστασία των δεδομένων στη νομοθεσία και στις πολιτικές της ΕΕ, μεταξύ άλλων σε τομείς όπως ο ανταγωνισμός, μπορεί να αποφασίσουμε να εκδώσουμε συμβουλές με δική μας πρωτοβουλία με σκοπό να συνεισφέρουμε στις συζητήσεις σχετικά με τις νομικές και κοινωνικές εξελίξεις, οι οποίες ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Με την έκδοση αυτών των προκαταρκτικών γνωμοδοτήσεων, ευελπιστούμε να προωθήσουμε έναν τεκμηριωμένο διάλογο αναφορικά με τα εν λόγω σημαντικά ζητήματα, ο οποίος θα μπορούσε να συμβάλει στην κατάρτιση ολοκληρωμένης γνωμοδότησης και επακόλουθων συστάσεων.

Συνεργασία

- **Συντονισμένη εποπτεία**

Θα συνεχίσουμε τον υποστηρικτικό μας ρόλο στη συντονισμένη εποπτεία του EURODAC, του CIS και του VIS, σε στενή συνεργασία με τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων των κρατών μελών και θα αναπτύξουμε περαιτέρω τον ρόλο μας στο πλαίσιο του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II). Το 2014 αναμένονται επίσης τα πρώτα βήματα της συντονισμένης εποπτείας σε σχέση με το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά (IMI).

- **Ομάδα εργασίας του άρθρου 29**

Ο ΕΕΠΔ θα εξακολουθήσει να συνεισφέρει ενεργά στις δραστηριότητες και στην περαιτέρω ανάπτυξη της ομάδας εργασίας του άρθρου 29 με γνώμονα τη διασφάλιση της συνεκτικότητας και της συνέργειας των δράσεών τους σύμφωνα με τις αντίστοιχες προτεραιότητές τους. Θα διατηρήσει επίσης τις καλές διμερείς σχέσεις με τις εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων. Ως εισηγητής συγκεκριμένων θεμάτων, ο ΕΕΠΔ θα συνεχίσει να καθοδηγεί και να προετοιμάζει την έκδοση των γνωμών της ομάδας εργασίας του άρθρου 29.

- **Διεθνείς οργανισμοί**

Οι διεθνείς οργανισμοί, όπως για παράδειγμα το Συμβούλιο της Ευρώπης και ο ΟΟΣΑ, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον καθορισμό προτύπων και στη χάραξη πολιτικής σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων και συναφών ζητημάτων. Παράλληλα, η πλειονότητα των διεθνών οργανισμών δεν υπόκεινται στη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων στις χώρες υποδοχής τους, ωστόσο δεν έχουν θέσει όλοι σε ισχύ επιμέρους κατάλληλους κανόνες για την προστασία των δεδομένων. Επομένως, θα συνεχίσουμε να προσεγγίζουμε διεθνείς οργανισμούς, είτε για να συμμετέχουμε στο έργο τους όσον αφορά τον καθορισμό προτύπων και τη χάραξη πολιτικής είτε για να τους εντάξουμε σε εργαστήρια που έχουν ως στόχο την ευαισθητοποίηση και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

Πολιτική ΤΠ

Η παρακολούθηση των εξελίξεων της τεχνολογίας των πληροφοριών οι οποίες επηρεάζουν την προστασία των δεδομένων και των σχετικών συζητήσεων σχετικά με την πολιτική στον τομέα της τεχνολογίας θα βοηθήσει τον ΕΕΠΔ να λαμβάνει καλύτερα υπόψη τεχνικά στοιχεία κατά τις δραστηριότητες παρακολούθησης που διεξάγει και κατά την κατάρτιση των παρατηρήσεών του σχετικά με τις πρωτοβουλίες πολιτικής της ΕΕ. Θα συνεχίσουμε επίσης να συμβάλλουμε σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την εκτίμηση και διασφάλιση της ασφάλειας επιμέρους συστημάτων ΤΠ της ΕΕ.

- **Κατευθυντήριες γραμμές για θεσμικά όργανα της ΕΕ**

Θα οριστικοποιήσουμε τις κατευθυντήριες γραμμές του ΕΕΠΔ σχετικά με τις νομικές απαιτήσεις και τα τεχνικά μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας μέσω των δικτυακών τόπων της ΕΕ με κινητές συσκευές και σε περιβάλλοντα υπολογιστικού νέφους. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα αποτελέσουν επίσης τη βάση για την ανάπτυξη συστημάτων και τακτικών μεθόδων και εργαλείων εποπτείας για τους τομείς αυτούς.

- **Ανάπτυξη διαδικτύου που σέβεται την ιδιωτική ζωή**

Από κοινού με άλλες αρχές προστασίας δεδομένων, θα εργαστούμε για τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ εμπειρογνομόνων που ειδικεύονται στην προστασία δεδομένων και κοινοτήτων κατασκευαστών συστημάτων, μέσω εξειδικευμένων εργαστηρίων, συνεδρίων και ομάδων εργασίας, για την οικοδόμηση καλύτερης κατανόησης των αμοιβαίων αναγκών και την ανάπτυξη πρακτικών τρόπων εφαρμογής των απαιτήσεων της προστασίας των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής σε νέα πρωτόκολλα, εργαλεία, συστατικά στοιχεία, εφαρμογές και υπηρεσίες. Θα εργαστούμε επίσης για την εξεύρεση τρόπων προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι θα δίνεται περισσότερη βαρύτητα στην προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων κατά την εκπαίδευση νέων μηχανικών και κατασκευαστών συστημάτων. Στόχος μας είναι επίσης να παρέχουμε συμβουλές σε ερευνητικούς οργανισμούς αναφορικά με την υποστήριξη της τεχνολογικής ανάπτυξης που προστατεύει την ιδιωτική ζωή.

- **Υποδομή ΤΠ**

Για τις ανάγκες ΤΠ του ΕΕΠΔ, θα συνεχίσουμε να αυξάνουμε την αποτελεσματικότητα και να διασφαλίζουμε ότι συμμορφώνεται με το σύνολο των απαιτήσεων που αφορούν την προστασία και την ασφάλεια των δεδομένων. Θα προβούμε σε επιπλέον βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών του ΕΕΠΔ και της συνεργασίας με τους παρόχους

υπηρεσιών με τους οποίους συνεργάζεται ο ΕΕΠΔ. Επίσης, θα διασφαλίσουμε ότι τα προγράμματα συνεχούς μάθησης για το προσωπικό του ΕΕΠΔ λαμβάνουν επαρκώς υπόψη τα στοιχεία που σχετίζονται με την ΤΠ.

Άλλοι τομείς

- **Ενημέρωση και επικοινωνία**

Σύμφωνα με τη στρατηγική 2013-2014, ο ΕΕΠΔ θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για την ευαισθητοποίηση όσον αφορά την προστασία των δεδομένων στη διοίκηση της ΕΕ, αλλά και για την ενημέρωση των φυσικών προσώπων για τα θεμελιώδη δικαιώματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων τους. Για την αποτελεσματική επίτευξη των παραπάνω, οι προσπάθειες του ΕΕΠΔ για αύξηση της προβολής του ως εμπειρογνώμονα στην προστασία των δεδομένων, μεταξύ άλλων στον Τύπο και στο ευρύ κοινό, θα αποκομίσουν τόσο την εμπιστοσύνη του κοινού όσο και τη δέσμευση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Οι δραστηριότητες επικοινωνίας του ΕΕΠΔ για το 2013 περιλαμβάνουν: επικαιροποίηση του δικτυακού του τόπου και ανάπτυξη μιας ενότητας με τις παρατηρήσεις του ΕΕΠΔ για την πολιτική ΤΠ· επανεξέταση και επικαιροποίηση των υφιστάμενων εργαλείων πληροφόρησης και επικοινωνίας (δημοσιεύσεις, δικτυακός τόπος κ.λ.π.) ενόψει της μετάβασης στη νέα θητεία του ΕΕΠΔ· και συνέχιση

της χρήσης απλής γλώσσας ώστε να γίνουν πιο κατανοητά τα τεχνικά ζητήματα σε συνδυασμό με παραδείγματα με τα οποία μπορεί να ταυτιστεί το ευρύ κοινό.

- **Διαχείριση πόρων και αύξηση του επαγγελματισμού της λειτουργίας ανθρώπινων πόρων**

Η θέση σε ισχύ του νέου Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης τον Ιανουάριο του 2014 θα οδηγήσει σε επικαιροποίηση πολλών μέτρων εφαρμογής που αφορούν ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων ανθρώπινων πόρων (αξιολόγηση, διαχείριση αδειών, συνθήκες εργασίας κ.λπ.).

Θα συνεχίσουμε το έργο μας αναφορικά με δραστηριότητες ανθρώπινων πόρων οι οποίες δρομολογήθηκαν το 2013 (μια πιο στρατηγική πολιτική κατάρτισης και ανάπτυξης και επανεξέταση του κώδικα δεοντολογίας), διεξάγοντας παράλληλα νέες δραστηριότητες όπως βελτιώσεις των διαδικασιών προσλήψεων.

Οι τρέχουσες ομάδες ανθρώπινων πόρων και διοίκησης θα συγχωνευτούν προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητά μας σε ανθρώπινους πόρους. Θα καταβάλλουμε προσπάθειες για να παρέχουμε τις βέλτιστες δυνατές συνθήκες εργασίας στο προσωπικό στο πλαίσιο του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, προκειμένου ο ΕΕΠΔ να συνεχίσει να θεωρείται ιδανικός χώρος εργασίας και το προσωπικό του να είναι δραστήριο και να έχει έντονο ενδιαφέρον για την εργασία του.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης(http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Συνδρομές επί πληρωμή:

- μέσω των εμπορικών αντιπροσώπων της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm).

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ο ευρωπαϊός φρουρός της προστασίας
δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

www.edps.europa.eu

Υπηρεσία Εκδόσεων

@EU_EDPS